

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх. № 02-01-92/26.06.19 г.

ЧРЕЗ

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № 954-06-593/20.06.2019 г.На Наш № 02-01-92/20.06.2019 г.

ДО

Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ

Г-Н ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ

Г-Н ИЛИЯН ТИМЧЕВ

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ ПГ „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“

44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: увеличено разпространение на заболявания от морбили на територията на Република България

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

Във връзка с отправени от Вас въпроси относно увеличено разпространение на заболявания от морбили на територията на Република България, ефективността от прилагане на разпоредените от Министерство на здравеопазването мерки за ограничаване и ликвидиране, разпространението на заболяването и ще успеят ли здравните власти да ограничат случаите на заболявания от морбили, за да не се стигне до епидемия в страната, Ви предоставям следния отговор:

Морбили е остро вирусно заразно заболяване, от което боледува само човекът. Заразяването става по въздушно-капков път. Заболяването е с един от най-високите

заразни индекси и при контакт със заразен между 95 до 100% от незащитените лица заболяват. Дълготраен имунитет се придобива след преболедуване или имунизирание с две дози жива ваксина.

В България, регистрираните през последните 5 години случаи от морбили и съответната заболяемост са посочени в таблицата по-долу:

Година	2014	2015	2016	2017	2018
Заболели брой	0	0	1	165	13
Заболяемост На 100 000	0	0	0.01	2.32	0.18

През 2018 г. са регистрирани 13 сл. сред български граждани и чужденци, влезли в страната с цел туризъм или с краткосрочни работни визи за сезонна работа по българското Черноморие.

През 2017 г. заболяват 165 лица (89 % от ромския етнос) от три области – Пловдив, Пазарджик и Монтана, след внос на инфекцията от Румъния и от Германия.

През 2017 г. България е сертифицирана като елиминирала местното разпространение на вируса на морбили, след поредна оценка на ситуацията в страната от представители на Регионалния верификационен комитет на Европейския офис на СЗО.

През настоящата 2019 г., отново след внос на вируса и вследствие на вътреболнично разпространение на морбили, поради първоначална хоспитализация на част от заболелите с нетипични оплаквания и свързване на появилия се обрив с алергична реакция в отделения, различни от инфекциозни, бяха засегнати областите Благоевград, Софийска и София-град. Впоследствие разпространението на инфекцията продължи почти изцяло след осъществяване на контакт в семействата и в общността (лица, живеещи на една и съща улица или квартал), предимно в гъсто населени райони с население от ромски етнос и поради късно потърсена лекарска помощ. Като резултат се забавя епидемиологичното проучване и се затруднява уточняването и издирването на контактните. Контактните деца в повечето случаи са с избран личен лекар и с данни за проведена имунизация, което не дава възможност дори и рано открити, те да бъдат имунизирани постекспозиционно до 72-ия час от контакта, съгласно препоръките на Световната здравна организация за справяне с взрив от морбили. В резултат на пренос на инфекцията от съседни административни райони, впоследствие са засегнати области Кюстендил и Пазарджик.

Към 24.06.2019 г. в страната са регистрирани 981 случая на морбили в единадесет области. С най-висока заболяемост на 100 хил. население е Софийска област – 131,71 ‰ (305 сл.), следвана от Кюстендилска – 104,05 ‰ (126 сл.), Благоевградска – 58,46 ‰ (180 сл.) и София-град – 23,54 ‰ (312 сл.), при средна заболяемост за страната – 13,91 ‰. Останалите седем засегнати области са Бургас, Велико Търново, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив и Русе, където са регистрирани единични случаи или малки епидемични взривове, като в области Велико Търново, Бургас и Русе от последния регистриран случай е изтекъл повече от един или един инкубационен период, без да се регистрира нов случай. Най-много случаи са регистрирани през 15-та седмица (8-14.04.2019 г.) - 82 случая, след което е отчетен спад. През последния месец няма засегнати нови области.

По отношение на възрастовото разпределение на заболяването, най-засегната е детската възраст: до 1 годишна възраст – 146 случая/заболяемост 228,87‰; 1-4 годишна възраст - 310 случая/заболяемост 117,44‰ и 5-9 годишна възраст - 288 случая/заболяемост 82,42‰, като общо те съставляват около 76% от всички случаи. В доимунизационна възраст (под 13 месеца) са приблизително 15% от всички заболели. 81% от случаите на морбили са от ромската етническа група. Според имунизационния статус на заболелите: 40% са неимунизирани, 36% - с данни за проведена една имунизация, 2% - с данни за проведени две имунизации, 22% - без данни за проведена имунизация. Случаите се потвърждават лабораторно в Националната референтна лаборатория „Морбили, паротит и рубеола“ на НЦЗПБ.

След анализ на имунизационния статус на заболелите, допълнителни лабораторни изследвания за наличие на антитела срещу останалите два антигена, съдържащи се във ваксината бяха проведени в НРЛ „Морбили, паротит и рубеола“ на НЦЗПБ на заболели от морбили деца, с отразена извършена имунизация с комбинирана ваксина срещу морбили, паротит и рубеола (МПР). Болшинството от пробите са с отрицателен резултат за наличие на антитела срещу паротит и рубеола. Този факт дава основание да се провери достоверността на данните за проведени имунизации от ОПЛ, като на последното заседание на Националния съвет за контрол на морбили бе взето решение, одобрено от ръководството на МЗ, за информиране на НЗОК и БЛС за резултатите от лабораторните тестове срещу паротит и рубеола при заболели от морбили деца за предприемане на действия по компетентност.

Продължава интензивното разпространение на морбили в държавите от ЕС/ЕИП през 2019 г. С най-много случаи от началото на 2019 г. са Румъния (1 533, вкл. 5 починали), Франция (1 453, вкл. 1 починал), Полша (1 044), България (866), Италия (864, вкл. 1 починал) и Литва (709). Регистрират се случаи и в съседните ни държави: Северна Македония (1 734 сл., вкл. 3 починали) и Сърбия (5 797 сл. с 15 починали, като тук са включени и случаите от Косово). На Европейския континент с най-много случаи продължава да е Украйна с 53 112 сл., вкл. 18 починали. В САЩ от началото на 2019 г. са регистрирани 1 022 сл. в 28 щата. Взривове има в страните от Южна Америка и Пасифика.

В контекста на глобалното разпространение на заболяването, видно от горесцитираните данни, ликвидирането на взривовите на територията на страната, особено в летните месеци зависи и от интензивния туристически обмен и временно завръщане на български граждани, живеещи в чужбина, които във всеки момент могат да внесат нов морбилен вирус на територията на страната.

Още на 14.02.2019 г. с регистрирането на първите случаи в страната, МЗ предприе незабавни действия, писмо с изх. № 16-00-20/14.02.2019 г. за ограничаване епидемичното разпространение на морбили на територията на страната чрез РЗИ: приоритетно обхващане от ОПЛ на неимунизирани лица и лица с непълна имунизационна статута на възраст от 13 месеца до 18 години с една доза комбинирана ваксина МПР; ранно откриване на клиничните симптоми на морбили и организиране на необходимите действия за съобщаване, регистрация, изолация, диагностика и лечение; консултация с лекар-инфекционист; хоспитализация по епидемиологични и социални показания на деца, особено в ранната възрастова група, живеещи в лоши битови условия,

при които не може да се осъществи изолация и лечение в домашни условия, и при които рискът за развитие на усложнения и смъртен изход е голям; недопускане вътреболнично разпространение на морбили; обхващане на медицински персонал на лечебните заведения за болнична помощ без установен имунитет към вируса на морбили и обслужващ заболели от морбили с комбинирана ваксина МПР; извършване на лабораторна диагностика в НРЛ на НЦЗПБ; своевременно и качествено провеждане на епидемиологичните проучвания на заболели и контактни, въвеждане на данните в информационната система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили, рubeола и епидемичен паротит, поддържане на актуална информация за епидемичната обстановка и предприетите мерки на интернет страниците на инспекциите.

С промяната на епидемичната обстановка по отношение на морбили са изготвени още разпоредителни писма (№№ 16-00-20/19.02; 27.02; 01.03.; 20.03; 28.03; 09.04; 12.04; 15.04; 02.05; 20.05) до РЗИ за: използване на мобилни кабинети за обхващане на деца с ваксина МПР; извършване на проверки за достоверност на проведени имунизации; изолация на пациенти с фебрилитет до уточняване на диагнозата с цел намаляване на риска от възникване на вътреболнични инфекции; лабораторна диагностика, вкл. насоки при лица със съмнение за морбили и проведена имунизация до два месеца преди началото на заболяването; сероепидемиологично проучване за определяне на достоверността на наличните данни относно проведени имунизации срещу морбили, паротит и рubeола при заболели от морбили и здрави деца и отчетност, подобряване на надзора на морбили.

Изготвено е и писмо до председателя на сдружение „Национална мрежа на здравните медиатори“ за оказване на съдействие от здравните медиатори на ОПЛ и на РЗИ при издирване и обхващане на неимунизирани деца от ромски произход, разясняване на нуждата от своевременно търсене на медицинска помощ при заболяване и повишаване на информираността им по отношение на морбили и други ваксинаопредотвратими заболявания.

Поради регистрирания субоптимален обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рubeола (под 95% на национално ниво) и разпореденото приоритетно издирване и обхващане на неимунизирани деца до 18 г. с една доза комбинирана ваксина МПР, своевременно са осигурени необходимите количества ваксина на личните лекари по сключения от Министерство на здравеопазването договор от м. 09.2018 г. за доставка на ваксина МПР за изпълнение на имунизационния календар, със срок до 24 месеца в размер на 270 000 дози, разделени на 7 регулярни доставки. Извършени са четири доставки, като последната бе изтеглена през м.05.2019 г., по-рано от договореното. В настоящия момент в цялата страна има достатъчни количества ваксина.

От началото на годината на територията на страната са обхванати над 68 000 деца с ваксина срещу морбили, паротит и рubeола (деца с пропуски в имунизациите и такива подлежащи през 2019 г.).

С решение на ръководството на Министерство на здравеопазването е одобрено предложението на Националния координационен съвет за контрол на морбили за спешно закупуване на допълнителни 20 000 дози ваксина МПР за провеждане на имунизация на деца до 8 годишна възраст.

Допълнително, в три от най-засегнатите от заболяването области – Благоевград, София-град и Софийска, в началото на взривовите бяха осигурени мобилни кабинети за провеждане на имунизации. В изпълнение на разпоредените от Министерство на здравеопазването мерки, за констатирани нарушения по време на извършените проверки от Регионалните здравни инспекции (РЗИ) в четирите най-засегнати области (Благоевград, София-град, Софийска и Кюстендил) са предприети административно-наказателни мерки: съставени са 125 бр. актове на общопрактикуващи лекари, 21 бр. на други служебни лица (служители в детски градини и учебни заведения) и на родители, отказали провеждане на имунизации на децата им (6 бр.).

Във връзка с предстоящия летен туристически сезон и засиления поток на туристи и сезонни работници от държави с регистрирани случаи на морбили е изготвено писмо до Министерство на труда и социалната политика и Министерство на вътрешните работи за провеждане на работна среща, на която да бъдат обсъдени възможностите за справяне с възникналия риск от внос на морбили при наемането на сезонни работници. Изпратено е писмо и до РЗИ, които със съдействието на регионалните структури на Агенцията по заетостта да изготвят препоръка до работодателите при наемане на работници от други държави временно да въведат изискването за провеждане на серологично изследване за установяване наличието/липсата на защитен имунитет срещу морбили.

В заключение Ви информирам, че действията и разпоредените мерки са в съответствие с препоръчваните от Европейския център за контрол и превенция на заболяванията и Световната здравна организация за справяне с възникнал взрив от морбили. В процеса по ликвидиране на заболяването и с цел опазване здравето на българските граждани е включен наличния ресурс на министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции по места, лечебните заведения за болнична помощ, общопрактикуващите лекари и др.

Националният координационен съвет за контрол на морбили на заседанията си проследява епидемичната ситуация, наличната информация и резултатите от предприетите мерки, като при необходимост същите ще бъдат допълвани или отменяни.

С уважение,

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването

С КИРИЛ